

ارزشیابی شرکت‌های سرمایه‌گذاری

از آنجاکه تقریباً تمام دارایی‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری صرف سرمایه‌گذاری در اوراق بهادر می‌گردد بهترین روش ارزشیابی شرکت‌های سرمایه‌گذاری، محاسبه خالص ارزش دارایی‌هایشان (Net Asset Value) در هر مقطع زمانی می‌باشد. این روش ارزشیابی، ارزش ذاتی شرکت‌های سرمایه‌گذاری را بدست می‌آورد.

محاسبه NAV

ارزش خالص دارایی‌ها یا NAV یک شرکت سرمایه‌گذاری برابر است با ارزش بازار کل دارایی‌ها منهای کل بدهی‌های آن شرکت.

$$NAV = \frac{\text{بدهی‌ها} - \text{ارزش بازار دارایی‌ها}}{\text{منهای کل بدهی‌های آن شرکت}}$$

مثالاً اگر در یک تاریخ معین، ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌ها و سایر دارایی‌های یک شرکت سرمایه‌گذاری ۲,۰۰۰ میلیارد ریال و بدهی‌های آن، ۱,۲۰۰ میلیارد ریال باشد در این تاریخ، NAV این شرکت سرمایه‌گذاری ۸۰۰ میلیارد ریال خواهد بود.

محاسبه خالص ارزش دارایی به ازای هر سهم (NAVPS)

جهت ارزشیابی هر سهم شرکت سرمایه‌گذاری باید خالص ارزش دارایی به ازای هر سهم (NAVPS) را محاسبه کنیم که برابر است با:

$$NAVPS = \frac{\text{بدهی‌ها} - \text{ارزش بازار دارایی}}{\text{تعداد سهام}}$$

بعنوان نمونه در مثال مطروحه اگر تعداد سهام جاری شرکت، ۴۰۰ میلیون سهم باشد NAV هر سهم ۲,۰۰۰ ریال محاسبه خواهد شد. با منطق پیش گفته NAV هر سهم نیز باید روزانه محاسبه گردد.

نکات مهم در محاسبه NAV هر سهم

۱. غالباً شرکت‌های سرمایه‌گذاری فعالیتی ترکیبی دارند یعنی علاوه بر مدیریت سرمایه‌گذاری در اوراق بهادر، اقدام به کنترل و مدیریت دیگر شرکت‌ها نیز می‌نمایند. لذا ارزشیابی کرسی هیئت مدیره شرکت‌های سرمایه‌پذیر، محاسبه ارزش روز دارایی‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری را پیچیده می‌سازد.
۲. اکثر شرکت‌های سرمایه‌گذاری دارای پرتفوی غیربورسی نیز می‌باشند. قیمت گذاری شرکت‌های غیربورسی که غالباً حجم عظیمی از سرمایه‌گذاری‌های این شرکت‌ها را تشکیل می‌دهد نیز با دشواری‌ها و ابهام‌های متعددی روبروست. برای مثال عدم وجود بازار فرابورس منسجم جهت عرضه شرکت‌های غیربورسی، کشف قیمت آنها را دشوار می‌سازد.
بعارت دیگر، گزارش صورت وضعیت پرتفوی سرمایه‌گذاری ماهانه برخی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری دارای رقمی بسیار عظیم با عنوان "سایر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس یا خارج از بورس" است، لذا حتی اگر مالکیت چنین شرکت‌هایی کمتر از ۳ یا ۵ درصد نیز باشد ولی بدلیل فقدان اطلاعات مربوطه، شفافیت محاسبه NAV هر سهم کاهش می‌یابد.
۳. در مفهوم محاسبه NAV هر سهم فرض بر آن بوده است که شرکت سرمایه‌گذاری بجز پرتفوی سرمایه‌گذاری خود، دارایی‌های با اهمیت دیگری نداشته باشد. در حالیکه دارایی‌های بسیاری از شرکت‌های سرمایه‌گذاری حاوی حجم بالایی از اموال و دارایی‌های غیر از سرمایه‌گذاری بورسی است که محاسبه NAV هر سهم را مخدوش می‌سازد.

درنهایت باید گفت که مشکلات و نارسایی هایی از این دست، موجب اندکی جدایی میان NAV

هر سهم مندرج در گزارش صورت وضعیت پرتفوی سرمایه گذاری با قمیت سهام شرکت های

سرمایه گذاری می گردد، حال آنکه خالص ارزش دارایی هر سهم بیانگر ارزش ذاتی سهم می باشد.

